

Attól tartott, hogy a kormány nem fogja megvédeni a szerkesztést.

ománban a sereg megerősítését...

indiai Alwar felkelők hadseregét indiai katonák részvételével tartja meg...

teret a...

ánok harcok Mao-Yan, Jelenléte irányuló...

Csing Wei, Tübingenben a várattól...

ővéseket francia...

ban a Rajedő Condor lövéseket merényletet...

dálni akar-liaját, Lon-dóságok uta-dulás egyre...

l. Berlinből mből Lippe any irányít-tán a nem-alkozni fog...

nem adott nek. Rigá-nya nem renszkinék...

tragedia, kai ifjuság vélyégeket...

okindó H. Hszo L. szón 1 17

Táza postala
plátte in num.
No. 224718-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Manu Erő. Felelős szerkesztő János F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. St. Constantin No. 21.

Ára 5 le

Vasárnap, 1933 Jan 13

5693. IV. XVII. ÉV. FEBRU 17. 12 SZÁM.

A japán-kínai „Incidens”

Mi az voltaképpen, ami a távoli Kele-
ten történik immáron hetek óta?
A jámbor újságolvasó ember nehezen
hiszi el, hogy háború.
Hiszen háborút viselni népszövetségi-
leg tilos.
Bizonyára valami illegális dolog az,
ami a kínai nagy fal körül történik.
Csakhogy ennek az „illegális háboru-
nak” még a fele sem tréfa.
Harminc japán hadosztály marsol Kína
belsejébe, a bombavető repülőgépek szá-
zai ontják a halált, a gázbombák ezreit
szórják a városokra és más ilyen apró
eszközök pusztítják az emberek tizezeit.
Vajjon ezt a nagy lármát még mindig
nem hallják meg Genfben?
Sem az ágyuk dörgését, sem a haldok-
lók jajkiáltásait?
Ugy látszik mindebből egyetlen hang
sem hallik el Genf, hogy a Népszövet-
ség vezetői még mindig apró incidensnek
látják a kínai-japán háborút és interven-
ció majd csak akkor jut eszükbe, ha Ja-
pán már egészen megette Kínát.

Bukarest

egy tizenhatalom lakosu területileg
is jelentős ország fővárosa, még sincs
egymillió főnyi lakossága.

Es még számos, jelentős, világváros-
számba menő nagyváros van a világon,
amelyeknek lakossága nem éri el az egy-
milliót.

Mindezt csak azért kellett előrebocsá-
tani, hogy a képlet fel tudja mérni
annak a hiradásnak grandiózus borzal-
mát, mely szerint Newyorkban egymillió
embernek nincs semmi keresete és ki-
zárólag könyöradományokból él.

Ami a valóság nyelvére lefordítva kö-
rülbelül annyit jelent, mintha egy mil-
liós lakosu világváros egész lakossága,
apraja és nagyja, vénje és fiatalja nem
munkából, hanem jótékonyágból élne.

Igaz, hogy Newyorknak nyolcmillió la-
kosa van, tehát több, mint egy-egy euró-
pai ország egész lakossága.

Ennek ellenére az egymilliószám, a
maga tömegtragédiájával, a maga mély-
ségei emberi nyomorúságával olyan po-
kolra világít rá, mely jóval meghaladja
Dante képzeltét, mellyel az inferno rém-
segeit rajzolta meg.

A mennyiség — egy bizonyos fokon —
már minőségbe csap át.

Szenvedés, nyomorúság, igazságtalan-
ság mindig volt a világon. De méreteiben
ez a nyomorúság nem csapott át olyan
szélsőségekbe, melyek már alapjaiban
rendítik meg a társadalmi élet pilléreit.

A munkanélküliség milliós számai ma
minőséget fejeznek ki: az élet teljes el-
pauperizálódását s ezzel egyidejűleg az
erkölcsi ellentállás lehetőségeinek le-
csökkenését.

Egymillió ember — koldusi sorsban?
Mert aki könyöradományokból él, vég-
eredményben koldus még akkor is, ha a
kifejezések disztinkciója jóvoltából hiva-
talanosan nem is minősítik őket koldusok-
nak.

A koldusoknak pedig — eredeti értel-
mében — nem lehet olyan emberi ön-
éretük, mint azoknak, akik önérejükre
támaszkodva, munkából élnek meg.

S a szenvedés, a nyomorúság tényén
kívül, melyek biológiai értelemben ront-
ják le az emberi szervezetet: az erkölcsi
leromlás és deklaszálódás az, mely a
maj emberiség egy tekintélyes hányadát
teljes elnyeléssel fenyegeti.

Büszke, önérzetes, öntudatos emberek
helyett — ma koldusokkal van tele a vi-
lág, koldusok millióival, akik nemcsak
önmaguknak vannak terhére, hanem az
egész társadalomnak.

S ez a tény borzongással kell hogy el-
töltse azokat, akik a jövőre, az emberi-
ség jövőjére gondolnak.

Ha ez a folyamat tovább tart, egy
nemcsak a gazdasági, hanem — ami még
ennél is szomorubb — az erkölcsi össze-
omlás réme fenyegeti egész civilizációt-
kat.

Ma teszi le az esküt az új Vaida-kormány

Vaida véglegesen vállalta a kormányalakítást, miután szabadkezelt kapott a királytól a Marinescu-affér elintézésére. Egyelőre három hónapos szabadságra megy a bukaresti rendőrprefektus. A külügyi és a pénzügyi tarcák beröltése fölött még nem történt döntés

Maniu ismét visszavonul Badacsonyba

**BUCURESTI-BUKAREST, Január 14. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délelőtt Vaida Sándor folytatta kormányának megalakítására irányuló tárgya-
lásait a lemondott Maniu-kormány tagjaival. Délelőtt tizenegy órakor Gavri-
el Marinescu bukaresti rendőrprefektus jelent audiencián az uralkodó előtt. A
rendőrprefektus után Tilea Viorel érkezett meg a királyi palotába, Puiu Du-
mitrescuval, az uralkodó magántitkárával, majd tizenkét óra után néhány
perccel Vaida Sándor jelent meg audiencián.**

Délben egy órakor hagyta el a királyi palotát Vaida, aki azonnal auto-
mobiljába ült. A királyi palota előtt hatalmas tömeg várta az audiencia ki-
menetelét. Az újságírók elállták a miniszterelnökségi autót útját és nyilatko-
zatot kértek Vaidától, aki a kocsijában keresztül mondotta tollba a sajtó
képviselőinek a következő nyilatkozatot:

„Bejelentem az uralkodónak, hogy elfogadom a kormányalakítási meg-
bizást. Ma délután összeállítom a kormány listáját, melyet ma este, vagy
holnap délelőtt bemutatok a királynak.”

Teljesen megbízható körökből származó értesüléseink szerint a nemzeti
parasztpárt vezetősége teljesen szabadkezelt adott Vaidának a kormánylista ösz-
szállítására. Az uralkodó pedig a maga részéről szintén teljes bizalmáról
biztosította. A végleges kormánylista csak szombaton este lesz ismeretes s a
kormány előreláthatólag vasárnap délelőtt fogja letenni az esküt az uralkodó
kezeihez.

A kormányalakítás nehézségei

Bucuresti-Bukarest, január 14. Tegnap
számunkban a Vaida-kormány megalaku-
lásának kihatásairól írva, teljesen meg-
bízható forrásból származó értesülések
alapján közöltük, hogy az uralkodó meleg
szeretettel karolta fel a Vaida-kormány
tervét. Még szerdán, tehát huszonnégy
órával a Maniu-kormány formális lemon-
dása előtt a királyi palotából közvetlen
úton megkérdezték Vaidát, hogy ameny-
nyiben az uralkodó hívna, hajlandó
volna-e Bukarestbe leutazni. Kullisszák
mögött tehát elő volt készítve az atmos-
féra a Vaida-kabinet számára.

De tegnapi számunkban megittuk azt
is, hogy Vaida Sándornak komoly akadá-
lyokat kell leküzdenie ahhoz, hogy kor-
mányát megalakíthassa. Ezek az akadá-
lyok a következőképpen voltak csoporto-
síthatók:

1. A Marinescu-affér.
2. A Titulescu-ügy.
3. Vaidának Maniuhoz való viszonya és a parasztpárti vezéreknek a kormány-
ban való részvétele.

A király szabadkezelt adott Vaidának Marinescu rendőrprefektus ügyében

A király feltétlen bizalmát élvező
Vaida Sándornak ugyánláz k nem volt ne-
héz kiharcolnia mindezt. A Bukarestből
érkező hírek szerint a király szabadkezelt
adott Vaida Sándornak, hogy járjon el
Marinescu ezredessel szemben úgy, ahogy
azt éppen jónak látja. Egyelőre arról
van szó, hogy Bukarest rendőrprefektu-
sát három hónapos szabadságra küldik.
Ha erre a kényszerszabadságra nem is
kerülne sor, a fegyelmi eljárást az in-
opportunus körrendelet miatt minden-
esetre megindítják a renitens bukaresti
rendőrprefektus ellen, aki egy későbbi
időpontban fogja megkapni büntetését.
Vaida Sándor csak azután vállalhatta el
a kormányalakítási megbízást, m'után az
uralkodótól határozott ígéretet kapott
arra, hogy a bukaresti rendőrprefektus
megfelelő szankciókban fog részesülni.
Amennyiben Vaida ezt az ígéretet nem
kapta volna meg, a nemzeti parasztpárt
vezetősége semmiesetre sem hatalmazta
volna fel kormányalakításra.

Midőn e sorokat írjuk, még nem lehet
tudni, hogy Titulescu tagja lesz-e az új
Vaida-kormánynak. A valószínűség amel-

lett szól, hogy nem. Mindenesetre jel-
lemző, hogy a két politikus többször is
tárgyalt egymással s hogy az együtt-
működés nem látszott eleve kizártnak kö-
zöttük. Va da péntekről szombatra vir-
radó éjszaka felkereste Titulescut és bi-
zonyos feltételek mellett felajánlotta
neki a külügyi tarcát. Vaida feltételei
között szerepelt az orosz-román tárgya-
lások ujarfelvételének kérdése is. Tita-
lescu még az éjszaka folyamán viszo-
nozt a látogatást Vaidának és tizenkét
órai gondolkodási döt kért. Szombaton
reggel Vaida telefonon beszélt Tita-
lescuval, aki azonban még nem adott vég-
leges választ arról, hogy elfogadja-e a
külügyi tarcát.

Amennyiben Titulescu visszautasító
választ adna, úgy Vaida maga veszi át a
külügyminisztérium vezetését és a tárca
névleges irányításával az ismét kineve-
zendő Gafencu alminisztert fogja meg-
bizni.

Az első két nehézséget — mint a fen-
tebbiekből kitűnik — sikerült Vaidának
áthidalnia. Marad a harmadik kérdés, a
parasztpárti minisztereknek a kormány-
ban való részvétele. Mihalache nem le-
het tagja a Vaida-kormánynak. Azok
után hogy Maniu fenntartás nélkül szo-
ldaritást vállalt vele, az erkölcsi ele-
gancia elemi szabályaihoz tartozik, hogy

most ő sem vállaljon tarcát. Maniuval
szolidaritást látszott vállalni azonban
Madgearu pénzügyminiszter is, akit pe-
dig Va da nagyon szeretett volna kormá-
nyában látni. Madgearu rövid három hó-
napos pénzügyminiszteri működése alatt
rendbehozta a kincstár ügyeit és olyan
nívóra fokozta fel az adóinkasszót, amely
lehetővé tette a tisztviselői fizetések és
nyugdíjak pontos folyósítását. Madgearu
azonban hazozik. A pénzügyminiszter
még nem felejtette el, hogy amikor Ge-
fben a Népszövetség pénzügyi bizottságá-
val tárgyalt, az akkori Vaida-kormány
dezavualta és meglította neki az egyez-
mény aláírását.

Iunian és Stere kiválása után Miha-
lache és Madgearu testesítik meg a nem-
zeti parasztpárton belül a caranista
frakciót. Ha mindketten kimaradnának a
kormánylistából, úgy ez kétségtelenül
gyöngytené a Va da-kabinet autoritását
és megrövidítené élettartamát is.

A jelenlegi helyzetben mindenesetre a
következő kabinet látszik valószínűnek:
Miniszterelnök: Vaida Sándor.

Belügyminiszter: Eduard Mirto.
Igazságügyminiszter: Popovicu Mihály
Munkaügyi miniszter: D. R. Ioanutescu.
Földművelésügyi miniszter: Voicu-
Nitescu.

Közoktatásügyi miniszter: Gusti.
A pénzügyminisztérium élére Mad-
gearut szeretné állítani Va da. Ha ő nem
vállalja, Mironescu lesz a pénzügyminis-
ter. Belép a kormányba Vasile Rădulescu
Mehedinti caranista, akit a közlekedés-
ügyi tárca élére kombinálnak, valamint
Hatégan Emil, akinek helye egyelőre
nincs megállapítva. Változás lesz az al-
minisztersegeknél is. Ismét visszakerül-
nek a kormányba Potârca és Tilea s
valószínűleg bekerülnek Mann lelkész,
Mihai Parea professzor és Nicu Graur
putnai képviselő.

A Va da-kormány folytatni fogja az
előző kabinet által megkezdett tárgyalá-
sokat, úgy a genfi egyezmény aláírása.
mint a külföldi adósságok leszállítása
ügyében.

Maniu külföldi furdőre utazik
Maniu Gyula tegnap este a lemondott
kormány utolsó minisztertanácsán han-
gulatos bucsút vett munkatársaitól. Ma-
niu rövid időre badacsonyi magánvá-
vonul vissza s onnan külföldre utazik,
hogy valamelyik furdőhelyen pihenje ki
a fáradalmakat.

Ismét a közeli kormánybukás veszélye fenyegeti a francia politikai életet

Párizs, január 14. Paul Boncour minisz-
terelnök fogadta a frontharcosok küldött-
ségét, akik tiltakoztak a háborus nyug-
díjak mérséklésének terve ellen. A minisz-
terelnök a küldöttségnek kijelentette,
hogy Chéron pénzügyminiszter takarékos-
sági programját egész kormánya egyhan-
gulag vállalta s a kormány e pénzügyi
programmal áll, vagy bukik Chéron el-
gondolásaiból lényeges pontokat nem fog
nak elejteni, mert különben veszélyeztet-
nék a költségvetés egyensúlyba hozását.
Politikai körökben élénken kommentál-
ják a nyilatkozatot. Meglepetést kelt, hogy
Paul Boncour kormánya mindent feltesz

a takarékosági intézkedések kártalap-
jára. Az érdekes csoportok legtöbbje hely-
teleníti Chéron terveit s újra felmerült
a francia politikában a közeli kormány-
bukás veszélye. Ezt megelőző jelentés-
szerint a francia kamara tegnapi ülésén
az amnesztiajavaslatot tárgyalták, amely
hadbíróági elítélteket és szélsőségesek
államellenes bűncselekményeit is köz-
kegyelemben részesíteni ajánlja. Több
szónok kérte, hogy a törvény hatályát
terjesszék ki a gyarmatokra és a francia
protektorátus alatt álló területek lako-
saira is.

AKIK NEM TARTOZNAK ÉS MEGIS FIZETMEK

Isten az embereket csodálatos adományal látta el: a felelősséggel és ennek közvetlen következményével, az előrelátás hiányával. Már rég elfelejtettük azokat a jó időket, amikor az egész világ tele volt kölcsönajánlatokkal. Mindenütt hemzsegték a Misnajevsky-féle alakok és szerzte a világon a sikkes magánosok és a panamázi kormányok kapkodtak a jó alkalmak és minden áron kölcsön vettek. Nem volt drága semilyen jutalék, kamat és egyéb. A prosperity áldott korszakában mindent kibírt a jó adófitető és még jobb fogyasztó, annál is inkább, mert ezen tulkiadásait ő is fedezhette — kölcsönből. És egyszerre rábredtünk arra a csodálatos jelenségre, hogy mindenki tartozik, de senki sem tud fizetni. Vajon miért? Miért nem fedeztük tovább a luxusokat, a sikkasztásokat, a panamákat, a kamatokat újabb kölcsönökkel? A válasz világos és egyszerű, azért lehet nehezen rájönni. Tudniillik van az emberiségnek egy nagy rétege, ugyiszlóván a többsége, amely nem sikkes, nem panamázik, nem hitelez és nem kölcsönöz; kamatot nem kap és bár nem tartozik, kamatot mégis fizet. Ez paradox állítás, de igaz.

Nagyjából kétféle tőke van a világon: az ingó és az ingatlan. Az ingó tőke legjelentősebbje a pénz. A pénztőke a hitelező, az ingatlan tőke az adós. Mindkét tőke szereti a jó üzletet, ez a tulajdonságuk közös. A pénz tőke talaja bizonytalan, azért szereti magát elhelyezni a biztosabb ingatlan tőkébe — kamat ellenében. De az ingatlan-tőke sem azért veszi igénybe a pénzt-tőkét, hogy csupán kamatot fizessen, hanem, hogy a kamaton felül még valamieszkét megkeressen. A gyár a hitel amortizációját belekalkulálja az árújába, a kereskedő szintén, a földműves is a kölcsönvett pénzen marháat vesz vagy földet és eladáskor igyekszik a kamatot is behozni egy kis nyereségen kívül. A kamatok sorozatát tehát nem a kölcsönvevő fizeti, hanem egy harmadik, a fogyasztó, illetve a fogyasztóknak az a rétege, amely se nem hitelez, mert nincs mire, se nem kölcsönöz, mert nincs mi. Hogy ez a kamat áthárítás valóság és nem turlás, igazolja az az ismert tény, hogy a dobálózó hitelezések korában a folyton emelkedő kamatok fedezésére az árak állandóan emelkednek, míg a kőrnék ez a harmadik, passzív tagja ki nem merül. Kimerül fedezni a panamákat, mint adófitető, a kamatokat, fizetésképtelenségeket, bukásokat, sikkasztásokat mint fogyasztó. Mert csodálatos ez a hitel. A készpénzzel fizető nem csak a kamatokat fizeti, hanem a rossz hiszemű adósságokat is magára vállalja — önkéntelenül. Nézzük csak meg egy vállalat, bank vagy kereskedő „dubios” tételeit, nem-e kalkulálta már bele annak is, aki fizetett? Nem csoda, ha ez a *harmadik* hamar kimerül és nem vásárol. És ha ő nem fizet, akkor nem tud a többi sem fizetni, mert nem kap többé kölcsönt. Sőt ezen állapot láttára, az összes kölcsönadók egyszerre szeretnék visszakapni pénzeiket, amiket éveken keresztül kihelyeztek.

Nem csoda, ha ez nem megy olyan simán. De a mai közhangulattal ellentétben merem állítani, hogy nem sajnálatra méltó sem a hitelező, sem az adós, hanem az a bizonyos harmadik. A tőkének egy másik tulajdonsága, hogy mindig oda vonzódik, ahol több van. Áll ez úgy az ingatlan, mint az ingó tőkére. De míg az ingatlan tőkére kitaláltak például a földreformokat amellyel megakadályozzák az ilyen vonzódást, az ingó tőkére nézve még nem jöttünk rá ilyen megoldásokra. Ebből előáll a furcsa jelenség, amit minyvelven tőkekoncentrációnak neveznek és amit a tudós közgazdászok mint a prosperitás legörvendetesebb jelenségét könyvelik el. A kamat, a kamatos kamat, a haszonrészesedés, az osztalék, a tantiém, a költségsszámla és sok hasonló ravasszág óriásira növeli fel ezeket a koncentrált tőkét. Azért érthető, hogy mindenki (értsd az ingatlan tulajdonosokat) tartozik, míg a hitelező koncentrált tőke tulajdonosok szűk tábora. A jóték a két tőkecsoport között zajlik le. Minden krízisnél szó van az agrárhitelekéről, a háztulajdonosok adósságáról, a kereskedők válságáról, de soha sincs szó az iparos, a tisztviselő, a munkás adósságairól. Középeurópában,

Amerikában, mindenütt a gazdák, a farmerek adósságairól zeng a krónika.

A háború előtt Anglia volt a koncentrált tőke tulajdonosa. Anglia uralkodott a világ egy negyede felett hadiflót tájával és a világ fele felett a pénzével. Franciaország futott be utána másodiknak. De a háború ebben a versenyfutásban a helyezéseket megváltoztatta. Anglia zsírálta Amerika előtt az európai hadiadósságokat, amik befagytak, de befagyott a jó békebeli kihelyezések nagyrésze is. Anglia azonkívül a békeszerződésben lemondott a hadisarc nagy részéről Franciaország javára, — bizonyán saját erejében. Franciaország is rosszul fektette be a pénzét, mert körülbelül 20 milliárd aranyfrank befagyott Oroszországban. De a háború után ugy látszott, hogy a hadisarc révén ismét Európa főhitelezőjévé válik. Azonban a pálmát mindenesetre Amerika viszi, mert nála a háború ugyiszlóván egy jó üzlet volt. Ezért van, hogy ma Európa tartozik Amerikának vagy 3 milliárd dollár hadiadóssággal, külön tartozik Németország vagy kétmilliárd márka rövidlejáratu hitelekkel, azonkívül számtalan kisebb-nagyobb állam, vállalat adóssodott el Amerikában. Délamerikában éppen ugy Amerika kezében van, mint Kína. Sőt az U. S. A. befelé is óriási módon el van adóssodva. Vagyis egyik amerikai tartozik a másiknak. Azaz a sok amerikai tartozik annak a néhány száz embernek, akiknek a kezében az Unió egész vagyona összpontosul. Mert ne feledjük el, hogy egy Fordnak, Kreislernek, Rockefellernek Morgan

nak és még néhánynak a vagyona százmilliókra rug dollárokból és ha 300 ehhez hasonló embert összeszedünk, tízmillió dollár gyűlnek össze. És azonnal rájövünk, hogy kinek is tartozik az egész világ.

De az a bizonyos harmadik pontot tett az adósságok lavinájának. Először kidőlt a főfizető: Németország. A német lakosság 50 százaléka kikapcsolódott a normális fogyasztásból aztán kikapcsolódott Anglia is amely védővámokat volt kénytelen bevezetni és végül kikapcsolódott Amerika is az ő 12 millió munkanélkülijével.

Az a réteg amely áll a szabad foglalkozásból, a tisztviselőből, a kispáros és kiskereskedőből, munkásból, napzámosból és amely nem részvényese Schneider-Kreusotnak, Kruppnak, de a gyártmányait élvezte, amely nem keregett a hadiszállításon az élelmiszer uszórán, még csak generális fizetése sem volt, ez a réteg fizetett meg mindent szenvedéseivel, koplalásaival. Kamatot, hadisarcot és adósságokat. Fizetett amíg tudott. És mivel ma már nem tud, megbomlott a jó viszony az adós és hitelező között. És ugy látszik, hogy nincs kiút.

Pedig van, mert a tőkének kamat kell és az ingatlan-tőkének haszon. Ki fognak békiülni — egy kis engedménnyel. Anglia már megtette a fontesszel Franciaország a lausannei egyezményrel és most környékezik meg Amerikát is. És ugyanez történik meg kicsiben is az egyes hitelező és adós között. A hitelező konvertál, enged, hogy újabb kamatokat kaphasson, viszont az adós fizet, hogy újabb kölcsönöket kaphasson abban a reményben, hogy nem egye dül fizet, hanem segít neki majd egy csomó ember aki nincs abban a szerencsés helyzetben, hogy kölcsönöket kaphasson, engedményeket élvezhessen, konvertálva legyen, kényserregyezséget kössön vagy csődöt kérjen.

Január 25-én a nagyváradi törvényszék tárgyalja Savu volt vízműigazgató bűnperét

Cluj-Kolozsvár, január 14. (Az Uj Kelet tud.) Sava volt vízműigazgató ismert perében január 25-én tart tárgyalást a nagyváradi törvényszék. Ismertesse, hogy a kolozsvári törvényszék és a tábla ítéleteit és a per újratárgyalásával a nagyváradi törvényszéket bizta meg.

A nagyváradi törvényszék január 25-én tartja meg az első tárgyalást, amelyet általános érdeklődés előz meg.

A kolozsvári interimár bizottság dr. Aurelian Pop városi ügyvédet bizta meg azzal, hogy a várost a nagyváradi törvényszéken képviselje.

Szovjetoroszországba is beköszöntött a munkanélküliség

Az állami üzemekben leépítették az alkalmazottakat

Berlin, január 14. A Berliner Tageblattban Günther Stein, a lap moszkvai tudósítója feltűnésteltő cikket írt az orosz munkaviszonyokról.

A cikk rámutat arra, hogy a nagyvárosok pályaudvarainak környéke tele van lézengő emberekkel, akik a falvakból jönnek be a városokba — munkát keresni. A vidéken is csoportokban vonulnak fel a munkanélküliek. A legutóbbi rendeletek értelmében majdnem valamennyi állami üzemben „leépítették” az alkalmazottakat.

Moszkvában, a cikkirő megállapítása

szertint mindössze egy munkásbörze működik, az is a város periferiáján, egy még be nem fejezett épületben. Hatalmas teremben ülnek nyugodtan a munkanélküliek, akiknek nagyrésze azok közül került ki, akik a szigorú rendeletek ellenére az előirt hatósági közvetítés nélkül álltak munkába. A szovjet ezeket, akik minden áron dolgozni akarnak, kidobja a munkából. A munkaközvetítő pedig egyelőre alantassabb munkára közvetíti el őket s csak később térhetnek vissza a szakmukához.

Sok kis üzemet beszüntettek, ezek munkásai munka nélkül vannak.

A munkásbörzén külön osztály működik, amely a gyerekeket igyekszik fizikai és szellemi képességüknek megfelelő munkában elhelyezni.

Moszkvában különben most nyílt meg az első zárt vásárcsarnok. Az épület monstruózus, berendezése is elsőrendű, csak éppen áru és eladó nincs benne.

A felirások is megvannak, amelyek azt hirdetik, hogy mit árulhatnak az egyes áru fajok árusítói, ha volna áru s ha volna vevő, aki aranyat vagy idegen valutát hozna. Külföldinek ugyanis szabad aranyért és valutáért is vásárolni.

Oroszországban újabb szükségpénz van forgalomban. Azok, akik külföldi hozzátartozóiktól pénzbeli segílyt, tehát valutákat kapnak, kötelesek ezt be váltani — bonra. A bon vizjeles papíron készül és a papírubell szemben huszszoros-harminczszoros értéke van. A moszkvai kocsis tíz rubelt kér egy ötperces utért, de ha ilyen bonban fizetnek neki, megelégszik öt garassal.

Ez a csomó ember aztán segít a fizetésben adó, vám, illeték, kalkuláció, spekuláció, élelmiszeruzsora és más ezer elmen, amelyről szegénynek fogalma sincs, hogy ez tulajdonképpen kamat — mások által felvett kölcsönökért. És így újból megindulnak a Misnajevskyk, Kreugerek hódító utjukra és megkezdődnek a kölcsönkérések a Balkánról, Délamerikából. Kinából és mindenütt, ahol jó kamatfizetők, azaz nyomorgó emberek vannak. És ismét felül kerekednek a farmerek, a középeurópai parasztok és tudnak a bankok felé a jó hitelért. Ugy hangzik, mint egy álom Pedig rövidesen valóság lesz.

Mert a hitelezők a legelső kamatszolgáltatásnál elfelejtik a rossz adóst, az adós meg elfelejti, milyen keserves kamatot fizetni — a harmadik nélkül. Ez utóbbi pedig egy passzív személy, aki nek a fizetésen kívül nincs semmi beleszólása az egész tragikomédiába.

És így megindul a lavina az új „prosperity” felé és az élet halad tovább... Szilágyi Lajos.

Szt. László kellemes illatú pipere-szappan fertőtlenítő hatású megőrja bel-éségekől

A kolozsvári Zsidó Nőegylet január 4-én tartotta meg igen látogatott választmányi gyűlést, amelyen a vezetőség beszámolt december havi tevékenységéről. A Napközi Gyermekotthonba járó gyermekek 46 új fiúöltényt, 54 leánykaruhát, 54 kötényt, 50 pár cipőt és harisnyát kaptak a Nőegylettől. Az új ruhákon kívül a neolog iskola gyermekeinek példaadó áldozatkészsége folytán, akik örömmel oadaadják árva és szegény embertársaiknak kinőtt ruháikat, el tudjuk látni kellő téliruházattal és fehérművel a szegény gyermekeket. A Napközi Otthon decemberben 2118 adag ebédet és uzsonnát osztott ki gondozottjai között. Hölgytagjainak adományai lehetővé tették, hogy a gyermekeken kívül az idősebb szegényeket is ellássuk kellő téliruházattal. Készpénzben kiosztásra került: házbér, fa és vegyes segély címen 3807 lej. Györgyfalváról behozott árvák gondozásáért 2000 lej. Gyermekotthonokra 200 lej és kunnlakk aggok ellátására 2200 lej. A januári munkaprogram a taggyűlés akcióját tette legfőbb feladatává a Nőegyletnek. Ennek élén dr. Samu Dezső áll, akinek már eddig is sikerült igen számos zsidó közéleti férfit a Nőegylet tagjai közé soroztatni. A taggyűlés kiterjed azonban nemcsak a nőiellen férfiakra, hanem az önálló foglalkozással rendelkező nőkre is, akik eddig távolállottak az intézménytől.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitérő író a ma asszonyának és vergődő korunknak legizibb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 82 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Miért

London, Guardian. érdekes círéle. Az ol a nagy an törni készü és megállap panziós be kritikus be gondolomma pai közzvéle

Az olasz dian — az koncessziók hogy szab Mussolini szág ismer európa ola tartozik. A dalommal és területi nalista pár nek ellensú dést keresn épen ezért római köve jon létrehoz lini tudja növerezik. tatkozik Fr

Togal

Szívesen a „Toga kámban sz én magam len, férjem fájdalmak Togalt és a ismerjük, se használnánk Togal igaz melynek eg sem szabad Borgidai Gr

A Togal g szer rheuma izomfájdalm nátha és hű kiválasztja t tehát a baít Több mint kísérlet meg tárukban. Le

szemben a olasz sajtó a szerü. A duce szág drágán legességét e háború esete mert barátság

„Románia ségeseitől az ország támas ben. Csehszl hogy mi tő nem az is, h ban. Ha a f ugy Jugoszlálva marad. Magyarország olaszokkal t képen és A somlegességé

Ha tehát vetkezne, en

Öt lista indult harcba a temesvári községi választáson

7500 szavazat fogja eldönteni a kartellista sorsát. Negy mandatumot kap a Zsidó Párt a győzelem 50 százalékaért

Az egyesült antiszemita pártok „intellektuális” jelszavakkal operálnak

Timisoara-Temesvár, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Temesvári polgársága ma, szombaton választja meg 36 tagból álló lokális jellegű parlamentjét. A temesvári városi tanácsválasztások történelmében példátlanul áll az a hatalmas érdeklődés, amely a mostani választást megelőzte. A választási küzdelemben öt lista mögött sorakoznak majd fel a szavazók és épp a sokfajta listára való tekintettel nem lehet jóslatokba bocsájtani, hogy az új nagytanács milyen politikai összetételű lesz.

Az öt lista közül, természetesen első helyen szerepel a kormány koleritáru gyűveztett polgári egység listája. Ezen a listán a nemzeti parasztpárton és a számottevő román négyleteken kívül, a hivatalos kisebbségi egységek: a Zsidó-, a Sváb-Német- és a Magyar Párt, továbbá a szakmai: a kereskedő és iparos alakulatok és végül a Katolikus Munkás Egység osztozkodnak. Kétségtelen, hogy a választáson ennek a listának van a legtöbb esélye a győzelemre. Épezt ezért főleg zsidó szempontból nem egészen érdektelen ennek a listának személyi és politikai összetétele felett pár percre elidőzni.

7500 szavazat fogja eldönteni a választást

A legutóbbi, 1929-ben megtartott községi tanács választásokon hozzávetőlegesen 10.500—11.000 érvényes szavazatot adtak le. Ebből az akkori választásokon résztvevő Munkásblokkra a szavazatok egyharmada, közel 3500 szavazat jutott, míg a többi fennmaradó szavazatokon a szociáldemokraták és a különböző polgári pártok osztozkodtak. Már most,

ha a fenti 11.000 összvazatból levonásba hozzuk a munkásság 3500 szavazatát, melyeknek sorsa ma még teljesen bizonytalan, körülbelül 7500-ra becsülhető azoknak a szavazatoknak a száma, melyek a választást el fogják dönteni.

Mint hogy a román, továbbá a magyar és a német kisebbségi pártok és a polgári elemekkel együttmenő szociáldemokraták és katolikus munkások öt listán vannak elaprózva, egyik sem jelent intakt választási apportot a kormánylistának.

A győzelem 50 százalékaért 4 mandátum

A mai választás során egyedül a Zsidó Párt fogja megtartani épségét. A parlamenti választásokon közel 1800 szavazatot vitt el a Zsidó Párt Temesváron s ezt a számot megcsorbítatlanul szállíthatja most is a kartell listájának.

Ha ezek után még számításba vesszük, hogy a kormány listának a munkásblokk kikapcsolása következtében 3500—4000 szavazatra van csak szüksége, hogy a maga számára a teljes győzelmet biztosítja, — hangsúlyozzuk,

győzelem esetén a szóbanforgó megkivánt szavazatoknak 50 százalékát a Zsidó Párt fogja adni,

míg a fennmaradó másik hat párt és alkalmi alakulat fogja összehozni. A zsidó szavazatokkal tehát semmiesetre sem áll arányban az a négy hely, melyet a polgári egység listáján biztosítottak a Zsidó Párt itteni tagozatának és amelyeket a 7. helyen Nyíri Jenő belvárosi hitközségi elnökkel, a 16. helyen dr. Nobel Sándor kiváló zsidó ügyvéddel, a 25. helyen dr. Braun Zsigmonddal és a 32. helyen Friedmann Ferenc gyárvárosi ortodox hitközségi elnökkel töltöttek be.

A Német- és Magyar Párt alpolgármesteri stalluma körül... A legsúlyosabb igazságtalanság természetesen az, hogy

az a Magyar és Német Párt, mely a választások során nem tömörítheti egységbe a német és magyar szavazókat, mert nyilvánvaló, hogy egy német ellenzéki pártok, mint a Magyar Gazdaszövetség, melyek külön listával indulnak harcba, igen jelentékeny számú magyar és német szavazatokat fognak elhódítani — a pártum tárgyalások során kiverekedtek maguknak egy német, illetőleg egy magyar alpolgármesteri stallumot.

A szavazatok fenti elosztása szerint a Zsidó Pártot minimális 10 biztos mandátum és egy alpolgármesteri stallum illette volna meg. Ma már természetesen késő rekriminálni a dolgot, épezt ezért csak tények leszögezésére szorítkozunk, amikor a szavazatok számának elosztását kimutattuk.

Az antiszemita intellektuális jelszavakkal választanak

A többi listák összetétele is igen érdekes momentumokat vet fel. Így a második listán összetalálkoztak: a lupisták, akik demagógiájáról híres pártvezetők összes jelszavait és ezek között is a legfontosabbat: az inflációt vitték bele a városi politikába, továbbá: az idők folyamán erősen megcsappant szociáldemokraták, az erősen előretörő Magyar Gazdaszövetség, a német ellenzéki párt és egyéb alkalmi alakulatok. A harmadik számú listán meleg együttérzéssel találkoztak össze: a cuzisták, a vasgárdisták és az újdonsült hitleristák.

Ezt a nemesveretű antiszemita társaságot, mely ezuttal intellektuális jelszavakkal indult a választási küzdelemben, a kamatellenes liga egészíti ki.

A negyedik listát az ifju liberálisok foglalták le, akik a szerbekkel és a különböző frakciókról lemaradt német fripturistákkal kötötték a választás idejére védés daeszövetséget.

5 szavazók nélküli zsidó jelölt a liberálisok listáján

Az ötödik lista szimbólumával az óliberálisok indulnak a harcba. Ravaszul összeválogatott társaság alkotja a liberá-

lisok kirakatba tett jelöltjeit. Egész érdekes ismeretlen nevek díszelnek ezen a listán, akik közül öt név — öt zsidó jelölt is hangulatot kelt a liberális lista tragikuma mellett. Ezek a zsidó jelöltek: dr. Löffler Géza az 5. Weiser Sebestyén a 7. Gárdos Emil a 11. Vásárhelyi Imre a 13. és Bossel Sándor a 14. helyen szerepelnek. Mindenesetre, a liberálisok a lista összetételénél tapintatosabbak és politikussabbak voltak a kormánypártnál akkor, amikor a lista elején 5 helyet biztosítottak a zsidó szavazatok nélkül ambiciózus zsidó jelölteknek. Hiába, minden a politikai iskolázottság kérdése!

Beszámolunk azonban nem teljes, ha pár szóban nem emlékeztünk meg a kitűnő dr. Baran Koroljáról, a nemzeti parasztpárti rezsim alatt az 1929—30-as években Temesvár volt főpolgármesteréről, akit azonban a párt az utóbbi időkben hidegre tett és most efeletti elkeseredésében megfellebbezte a temesvári városi tanácsválasztások kiírását. Dr. Baran fellebbezésében a következő érveket soroztatja fel: 1931-ben az Argetoianu-féle tanácsfelosztás idején Temesvár tanácsának felosztásáról semilyen törvényes dekrétum nem jelent meg a hivatalos lapban, valamint Temesvárnak nincs 100 ezer lakosa és így a választási törvény értelmében nem 36 hanem csak 32 tanácsos választására jogosult.

Ennyi az egész!... De, akik a politikával közelebbi nexusban állnak, csodálkoznak dr. Baran naivitásán, aki politikai működése idejéből tudhatná, hogy ugyanis annak van igaza, aki hatalmon van...

(f. m.)

Farkas Mózes javaslatára Diamant Izsó, a Sodronyipar vezérigazgatója lesz az Ugir kolozsvári kerületének ügyvezető elnöke

Az erdélyi gyáriparosok ereves akciók beindítását határozták el az új forgalmi adótörvény tozása a kontingentelési rezsim elviselehetetlen bürokratizmusa és a C.R. önkénykedése ellen

Cluj-Kolozsvár, január 14. Nagy érdeklődés mellett folyt le f. hó 12-én az UGIR erdélyi szervezetének január havi választmányi ülése, melynek napirendjén a folyamatosan levő UGIR-akciók megvitatásán túl a kerület új ügyvezető elnökének megválasztása is szerepelt.

Az ülést dr. Farkas Mózes, a kerület volt ügyvezető elnöke vezette le. Mindenekelőtt kifejtette azokat az indokokat, amelyek benne 14 éven át viselt elnöki tiszttségéről való lemondásának az elhatározását kielélték. Később válaszképpen azoknak, akik — hivatkozással a gyáripar nehéz helyzetére — öt elhatározásának megmásmintására igyekeztek rábírn, rámutatott azokra az előnyökre, amelyek a kerület tagjait az ő lemondása folytán a vezetésben beálló váltógazdaság eredményeképpen érhetik. Végül — dr. Böszörményi Sándor kerületi igazgatónak a nagyváradi körzet idevonatkozó határozatairól készített előterjesztéseit meghallgatva — konkrét javaslatot tett Diamant Izsó vezér igazgatónak ügyvezető elnökké való megválasztására.

A javaslatot az ülés egyhangulag magáévá tette s ennek eredményeképpen a f. hó 29-ikére meghirdetett közgyűlés aprobáló határozata után Diamant vezérigazgató, aki a kerületnek eddig is társelnöke volt, erdélyrészi vezetője lesz a gyáriparosok hatalmas szervezetének, amely ma letagadhatatlanul az ország legjobban kiépített és épp ezért legbefolyásosabb gazdasági szervezete.

Az ülés további részében az erdélyi gyáriparosok vezetői azokat a kormányzati intézkedéseket vitatták meg, amelyek véleményük szerint hátrányosan befolyásolják, vagy épp meg is bénítják ipari termelésünket.

A január 1-vel életbeléptetett új for-

galmi adótörvény pénzügyi törvényhozáunknak talán legelhízottabb alkotása. Mint hogy ipari termelésünk szintje minden fázisára kiható legáltalánosabb közvetett adónkat emeli fel, mate matikai bizonyossággal meg fogja drágitani egész ipari termelésünket.

Fentieknél fogva az UGIR kolozsvári kerületének vezetői sürgős felterjesztést intéztek a pénzügyminiszterhez, amelyben átmeneti intézkedéseket a közvetve kéri. Egyrészt, hogy a február 1—10-ke között befizetendő januári forgalmi adót az, aki az új registereket helyesen felfektetni nem tudta, fizethesse a régi törvény előírásai szerint felfektetett registerek alapján. Másrészt azt, hogy az összes homályos törvényrendeleteket precizírozó körrendeletek megjelenéséig esetleg elkövetett szabálytalanságok súlyos bírságokkal büntethető adókihágásoknak semmiképp se legyenek minősíthetők.

Az 1931 november 22-ike óta érvényben levő importkontingentelési rezsim elviselehetetlen bürokratizmusa ellen a gyáriparosok a legenergikusabb akciók azonnali beindítását határozták el. Megállapították, hogy a kontingentált nyersanyagokat feldolgozó és kontingentált gépekkel dolgozó iparágak ezen rezsim életbeléptetése óta valóságosan megbénultak. A termelés érdekében nem törődő bürokratizmus szelleme urrá lett a kényveséget első fokozatig véle menvező helyi iparkamarák titkárain épezt, mint a kamarai szövetség mellett működő kontingenseket szétosztó, u. n. speciális bizottságok szakdelegátusain, illetve a behozatali engedélyeket végső fokozatig megadó minisztériumi referenseken is.

Ezek után érthető, ha a gyáriparosok f. hó 12-iki ülésükön is újból a kontingentelési rendszer generális eltörlésé-

CORSO MOZGÓ

Operett világláger!

Práter csillaga

Főszerepben:

Verebes Ernő, Elizabeth Pij-neff, Fritz Kampers és Slumpsai a csoda foxterier

Felülmenni nezzé meg!

nek minden eszközzel való kiharcolása mellett foglaltak állást s ezirányu határozatuk keresztülvitele érdekében országos jellegű s a kereskedők irányu mozgalmának párhuzamosan haladó akció beindítását határozták el.

A gyáriparosok f. hó 12-iki ülésének legutolsó tárgyszorozati pontja a hónapok óta folyamatosan levő CFR tarifarevizio sorsának a megvitatása és a CFR által jogtalanul beszedett fuvardíjtöbbletek visszakövetelése módjának a megállapítása volt.

EGYESÜLETI ÉLET

A zsidóság metamorfózisa

Csak néha eszmélünk rá arra, hogy szemünk előtt folyik a zsidóság történelmi átváltozása, metamorfózisa. Általában a korában benne élő ember nem veszi észre a történelem szempontjából súlyos eseményeket. Milyen csodálatosnak is kellene lennie, hogy zsidó emberek, ifjak és öregek elhagyják évek óta megszokott lakóhelyeiket, az eddig kellemes otthonaikat, ahol már minden semmiség annyira a szívükhöz nőtt és mennek, mennek ki az Erecbe, épezt, ahogyan mentek már régebben is, mindent maguk mögött hagyva a vélt Messások után. Ha a zsidó történelem lapjait olvassuk, szinte szemünk előtt elevenedik meg a végtelen sor, a kivándorlóké, akik ma is elcsodálkozó szemmel néveztünk. Miért van ez? Miért, hogy csak a mult csodás nekünk és a jelen hasonló eseményei szürkék, szinte jelentéktelenek. Hiszen ma is ugyanaz a folyamat. Ugyanaz a vándorlás.

Marosvásárhelyről érkezik a hír: Ifjusági szervezeteink tagjai közül rövidesen tizen elhagyják a Galutot, hogy az Erecben egy megújított élet alapjait vessék meg. 4 barissziánus, 2 bachur a Noár Házionból és 1 bachura, hasonlóképpen 2 bachur és 1 bachura a Hásomer Hacariból rövidesen hajóra szállanak. A marosvásárhelyi helyicsoport a legmesszebbmenő módon fogja anyagilag támogatni az elutazókat. Impozáns estély keretében ünneppé fogja emelni azt a pillanatot, amikor a zsidó népi erő egyetlen igaz forrása, a fataláság adja át magát testtel és lélekkel az Erecnek. De ugyanekkor a többi zsidó testület is, élükön a status quo ante hitközséggel, jelentős támogatást ígértek a kivándorlóknak. Az estély f. hó 28-án, szombaton este lesz megtartva a Zsidó Kulturházban.

A Zsidó Nőegylet teadélutánja. Ma, vasárnap délután 5 órakor tartja meg sorozatos teadélutánját a kolozsvári Jótékony Zsidó Nőegylet a Newyork téli kertjében. Ha kellemes szórakozásban akar részesülni, ne mulassza el ezt az alkalmat. Menjen el, mert nemcsak jól fog mulatni, de egy nemes jótéteményt is gyakorol szegényeinken.

Zsidó szabadegyetemi előadások Szatmáron. A szatmári cionista helyicsoport elhatározta, hogy a cionista ifjuság és az érdeklődő közönség számára sorozatos szabadegyetemi előadásokban fogja megismertetni a zsidó történelem nagyjainak életét, tevékenységét és koruk eszmeáramlatait. Az első ilyen előadást f. hó 15-én, vasárnap d. u. 6 órakor dr. Jordán Viktor, a Zs. N. Sz. társelnöke fogja megtartani Mózesről. A következő előadások, amelyek mindenképp sikerült a lekválóbb előadókat megnyerni, Jeremiás prófétáról, Rabbi Akbáról, stb. fognak szólni. Az előadásokat, melyek a Mizrachí helyiségben (Str. Cuza Voda 20.) lesznek megtartva, a város zsidósága részéről a legnagyobb érdeklődés előzi meg.

A h

Cluj-K... értesítj... az Uj K... Nagyvár... tal indit... vonat m... igazgat... tette a... rendes v... pig nem... vonatoka... Ezen ok... indításá...

Eib

Hétfő

Gen... általán... hét be... Ez... és a s... a nem... ellen f... Ge... sikerül...

Hó

Gó

de Fra

London... értesülés... hajlandó... Görög... csökkent... Francia... nak mér... Ezzel...

Mec

F

Bazel

zetközi... mészásu... megbiza... megvált... rikába... ügyköré... nagyban... teni táv... tanácsa... az igaz... Beavato...

Besz

A más

Buen

Kelet t... ügyvéd... gyilkosa... kezett n... majd —... tettének... örültnék... bír az... győződ... nem egy... egy két... adott an... orvosi f... pedig m... Az els... zódott... egyik tá... mondva...

A hófúvások miatt nem indulhat a bukaresti filléres gyors

Cluj-Kolozsvár, január 14. Sajnálattal értesítjük olvasóinkat, hogy a Dimineata, az Uj Kelet, a Kolozsvári Friss Ujság, a Nagyvárad és a Nagyvárad Estilap által indítandó bukaresti filléres gyorsvonat ma nem indulhat. A CFR vezérigazgatósága az utolsó pillanatban értesítette a rendező lapvállalatokat, hogy a rendes vonatjáratokon kívül néhány napig nem indítja az engedélyezett különvonatokat a hófúvásra való tekintettel. Ezen oknál fogva, habár a különvonal indításához elegendő utaslétszámon felüli

utas jelentkezett, a CFR vezérigazgatósága rendelkezésének értelmében a bukaresti filléres gyors indítását kénytelenek voltunk elhalasztani.

Mindazok, akik kiadóhivataunknál az utazás díját befizették, felvehetik pénztárunknál a befizetett összeget.

Amennyiben garanciát kapunk a CFR igazgatóságától, hogy a különvonalat minden körülmények között rendelkezésünkre boesátja, úgy idejekorán fogjuk értesíteni olvasóinkat, hogy mikor rendezzük meg a bukaresti kirándulást.

Elbuktatják a 40 órás munkahét tervezetét?

Hétfőre várják a 40 órás munkahétre vonatkozó általános vitát a genfi munkaügyi konferencián

Genf, január 14. A nemzetközi munkaügyi konferencián hétfőre várják az általános vitát. Még nincs megegyezés a delegációk között a 40 órás munkahét bevezetésének terve tekintetében.

Ezzel kapcsolatban jelentik Párizsból, hogy a francia szociáldemokrata párt és a szakszervezetek helytelenítik, hogy a francia kormány képviselője Genfben a nemzetközi munkaidőmérés-konferencián a 40 órás munkahét bevezetése ellen foglalja állást. Követelik, hogy a kormánydelegátus azonnal visszahívassék Genfben általános a vélemény, hogy a 40 órás munkahét kérdésében nem fog sikerülni megegyezni.

Hoover csak Anglia, Lengyel-, Görög- és Magyarország hadiadósságának csökkentésére hajlandó,

de Francia- és Olaszország hadiadósságát nem hajlandó mérsékelni

London, január 14. A Newyork Times értesülései szerint Hooverben meg van a hajlandóság arra, hogy Anglia, Lengyel-, Görög-, és Magyarország hadiadósságát csökkentésük, de nem tartaná helyesnek Francia- és Olaszország hadiadósságainak mérséklését.

London, január 14. A Newyork Times értesülései szerint Hooverben meg van a hajlandóság arra, hogy Anglia, Lengyel-, Görög-, és Magyarország hadiadósságát csökkentésük, de nem tartaná helyesnek Francia- és Olaszország hadiadósságainak mérséklését.

Megváltik állásától a Nemzetközi Fizetések Bankjának elnöke

Úra amerikai ember lesz az intézet új elnöke

Bazel, január 14. Mac Garah, a Nemzetközi Fizetések Bankja amerikai származású elnökének három évre szóló megbízatása májusban lejár. Az elnök megváltik állásától s visszautazik Amerikába, ahol elfoglalja újra igazgatói ügykörét a newyorki International Chase nagybanknál. Mac Garah be fogja jeleníteni távozását a bázeli intézet igazgatótanácsának hétfőn tartandó ülésén, amit az igazgatótanács tudomásul fog venni. Beavatott helyről származó közlések sze-

rint az intézet új elnöke a szintén amerikai Fraser lesz, aki eddig az alelnöki tisztelet töltötte be. Az alelnöki tisztelet karakossági okokból valószínűleg nem fogják betölteni. A hétfői igazgatótanács ülés programján szerepel még többek között: beszámoló a világgazdasági konferencia előkészítő szakértő bizottságának most lefolyt genfi üléséről, továbbá Ausztria, Jugoszlávia és Magyarország januárban esedékessé váló kölcsöneinek meghosszabbítása ügye.

Beszámíthatónak nyilvánították a gyilkos bukaresti ügyvédet

A második orvosi vizsgát a kalmával bevalotta a gyilkos, hogy csak színlelte az örültséget

Bucuresti-Bukarest, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Virgil Nicolaescu ügyvéd, a milliós Boteanu asszony gyilkosa a nyomozás első fázisában igyekezett másokra hárítani a felelősséget, majd — miután a bizonyítékok borzalmas tettének bevallására kényszerítették — örültnek kezdte tetetni magát. A vizsgáló bíró az első pillanattól kezdve meg volt győződve arról, hogy az ügyvéd részéről nem egyéb az örültségi színjáték, mint egy kétségbeesett kibuvó, mégis helyt adott annak a kérésének, hogy a gyilkost orvosi felügyelet alá helyezték, majd pedig megvizsgálják.

Az első vizsgálat eredménytelenül végződött, mert az orvosi vizsgálóbizottság egyik tagja külön véleményt jelentett be, mondván, hogy nem egészen bizonyoso-

dott meg Nicolaescu beszámíthatóságáról. Tegnap délután három órakor a törvényszéki orvostani intézetben újabb vizsgálat alá helyezték Nicolaescut. A gyilkos ezuttal kijelentette, hogy egyáltalán nem örült, hogy teljesen tudatában van annak, amit csinált és hogy az egész örültségi ügyet csak azért csinálta, hogy megszabaduljon attól a rossz bánásmódtól, amelyben a vacarestii fegyházban részesítették.

A bizottság erre minden vita nélkül kimondta Virgil Nicolaescu beszámíthatóságát és a gyilkost visszavezették Vacarestibe. A jövő héten az előzetes vizsgálat aktáit lezárják és Nicolaescu felett még a februári szesszióban ítékezni fog a bukaresti esküdtészek.

ASPIRIN
Szállíthatatlan

Sok olyan szer van, amelyet a hűléses betegségek ellen több-kevesebb eredményei használnak. De valódi ASPIRIN csak egy van. Ha ezt az 1000 féleképpen bevált, gyógyszer használja, biztos lehet az eredmény felől

ASPIRIN

Óvja egészségét! Használjon ASPIRINT!

A kínai kormány nagyszabású ellenoffenzívára adott parancsot csapatainak

Kiujtatták a harcok Shan-Hai-Kwan körül. A kínai hadvezetőség harminc hadosztályt indított utba Shan-Hai-Kwan felé

London, január 14. A shan-hai-kwani megszállási zónában kiujtatták a harci tevékenység. Shan-Hai Szun előtt véres ütközet folyik a japán és kínai csapatok között. A gyalogsági és tüzérségi harcraal egyidejűleg bombavető repülőraj ontja a robbantó- és gázbombák tömegét a városra. A kínaiak elszántan védekeznek. A Times távirata szerint a kínai hadvezetőség 30 hadosztályt indított utba meg erősítésül Shan-Hai-Kwan felé.

A nankingi kormány a főparancsnokságnak azt az utasítást adta, hogy a meg erősítésül küldött csapatok odaérkezése után nyomban kezdjenek meg nagyszabású kínai ellentámadást. Kína kormánya attól tart, hogy a japán autós csapatok gyorsan végigvonulnak az egész Jehol tartományon s szétzavarják a kínai csapatokat gyülekező helyeikről.

A kínaiak ellenoffenzívára irányuló szándékairól hírt vettek a japánok is. A gyalogsági frontok mögött mindenütt folyik az elfoglalt területeken a tábori erődítések építése s újabb japán csapatok is érkeztek Mandzsuriából a shan-hai-kwani megszállási zónába.

London, január 14. Az Evening News távirata szerint a japánok ki fognak vonulni a shan-hai-kwani megszállási zónából, de a várost a független Mandzsuria csapatai fogják a japánoktól birtokba venni.

— Chilében újra fellendült az aranybányászat. Londonból jelentik: A gazdasági válság Chilét is súlyosan érinti, mert a salétromipar, amely Chilének legfőbb kiviteli cikkét adta, teljesen megbénult. Chilében a szükség arra kényszerítette a kormányt, hogy új jövedelmi források után nézzen. A pénzügyminiszternek eszébe jutott, hogy Chilében hajdan bőséges aranytelepek voltak és a múlt esztendőben harmincezer munkást állítottak be az aranytelepekben, amelyek igen bőséges aranytermést adtak. A kormány most fokozni akarja az arany kitermelését és az aranybányákban és a folyómenti aranymosókban százezer embert akar foglalkoztatni, amely egy részét csökkentené a munkanélküliséget, másrészt növelné az államkincstár bevételeit.

A szállásgási „Mera“ autóbussz-vállalat

1933 január 5 től

mindennap kétszer indít járatot az eddigi egy járat helyett

C UJ—Huedin—Clucea—Simleul Silvaniei—Zău Nou

I. járat indul Clujról 8.30 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 12.30 és Zilahra 13.30 órakor. Tasnádra 15.15, Nagykárolyba 16.15 órakor.

II. járat indul Clujról 15.45 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 19.35 és Zilahra 20 órakor.

Kényelmes utazás. Pontos közlekedés. Fűtött új kocsikkal. Indulás Clujról a főposta melletti autóbussz állomástól.

Az epilepszia legújabb gyógyszere

Vettük a Dimineatából a következő cikket:

Amióta a Dimineatában közöltem az epilepszia kezelésére feltalált új gyógymódot, nagyon sok érdeklődő levél érkezett a szerkesztőséghez felvilágosításért. Az új gyógymód azóta állandó alkalmazásban volt egy a magánygyógyászatban, valamint a bukaresti ideggyógyászati klinikán. Miután azt akartam, hogy a kért felvilágosításaimat a legjobb lelkiismerettel és teljes meggyőződéssel adhasam meg válaszat olvasóink érdekében, akik felvilágosításaimat nyugodtan felhasználhatják, leghelyesebbnek gondoltam a román ideggyógyászok véleményét kikérni, a kórházakban és magánpraxisban nyert eredmények felől.

Személyesen kerestem fel őket, de megérte a fáradságot, mert mindenki megfogja érteni, hogy a gyógykezelés egy új korszakához érkezünk és az epilepszia, ezen évezredek óta ismeretes betegség kezelésében hosszú idő óta semmi haladás nem történt.

Igaz, hogy egész sereg gyógyszert ismer az orvostudomány az epilepszia ellen, s az utóbbi időkben különösen a lumenal irják elő, de ennek hatását sem lehet számottevőnek mondani.

Az első ideg és elmegyógyász specialista, akit a „Donhide” kezelésénél elért eredményekről megkérdeztem, Paulian dr. egyetemi tanár volt.

Az a meggyőződésem, mondja Paulian dr., hogy a Donhide, amelyet egy a klinikai, mint magánygyógyászatban alkalmaznak, nagyon jó készítmény és a gyakorlati alkalmazásban a lumenalal egyenértékűnek mondható. Elértem azonban oly szép eredményeket, és olyan esetekben is, hol a lumenal semmi enyhülést sem hozott. Voltak oly esetim is, hol a roham, mely kezelés alatt eltűnt, újból jelentkezett. Az idő és a gyakorlat fogja az eredményt eldönteni és szükséges, hogy a gyakorlat orvosok minél szélesebb mederben alkalmazzák és megfigyeljék, mert a Donhide gyógyszerkincsünket egy értékes új készítménnyel szaporítja.

Bruteanu dr. a bukaresti elme- és ideggyógyászati intézet főorvosának véleménye:

Bruteanu dr. betegeit láttam, valamint megtekintettem a főorvos ur által készített táblázatokat és kimutatásokat is. Minden esetben megállapítható, a szép eredmény, melyet a Donhidevel elért. Látom, hogy azok a betegek, akiknek naponta 20-30 rohamjuk volt, már 2-3 napi kezelés után vagy teljesen rohammentesek, vagy meggyógyultak és alig egy-egy rohamuk van. Bruteanu dr. más betegségek ellen is alkalmazta a Donhide-t, mint pl. mániákus, hisztériás, ingerült és dühöngő betegek eseteiben, még pedig eredménytel.

Különösen belémidegződött Bruteanu dr. mintegy összefoglaló kijelentése, melyet eltavazásomkor mondtott: „Borzalommal gondolok arra a napra, amikor ez az értékes gyógyszer a Donhide, melyet eddig a Császár (Thois) gyógyszerár (Bucuresti, Calea Victoriei 21.) adott nekünk kísérlet céljára, kifogy és nem lesz az osztályomon, hűtött gyógyszernek egy kórháznál sem volna szabad ni-ányoznia.

Odobescu dr. kórházi főorvos (a bukaresti elme- és ideggyógyászati) véleménye:

Őszintén optimista és a Donhide felhasználását más irányban domorolja ki: míg a lumenalal kezelt betegeknek a lumenal adagolás nem szabad többé abba hagyni, mert a beteg esetleges bal- eszt veszélyének tennék ki, ez az eset a Donhide-nél nem áll. Bármikor tovább lehet egy későbbi időpontban hagyni a kezelést és a beteg továbbra is jól érzi magát.

Odobescu dr. felhívja még a figyelmet arra, hogy a Donhide kezelésénél a beteg okvetlenül orvosi ellenőrzés alatt kell tartani.

Parhon dr. egyetemi tanár véleménye: A tanár ur mintegy 15 beteget kezelt Donhidevel és kedvező eredményeket ért el. Az ideggyógyászok e mestere kér, engedjék meg időt neki, mielőtt a végleges eredményről véleményt mondana.

Minea dr. egyetemi tanár. (A kolozsvári egyetemi klinikán) és Pitulescu dr. ideggyógyász véleménye:

Minea dr. 11 epilepsziás beteget kezelt

Donhidevel és „minden más eddig ismert módszernél sokkal jobb eredményt ért el a Donhidevel még oly esetekben is hol minden kezelési mód ugyszólván hatástalan maradt” (csupán egy esetben nem ért el semmi eredményt sem).

Pitulescu dr. az ismert ideggyógyász és egyetemi magántanár szintén kedvezően nyilatkozik és mint Odobescu dr., ő is felhívja az orvosok figyelmét, hogy a betegeket nagy körültekintéssel kezeljék, különösen az álmosági folyamat alatt.

Cajal dr. tanársegéd véleménye: Egy valóban a csodával határos esetet tapasztalt Sidor Trajan nevű betegénél, akinek havi 120-130 rohamja volt és aki Európa ugyszólván összes fővárosának hírneves tanárai kezelése alatt állott, köztük a nagyírú Wagner-Jauregg tanár is kezelte, de eredmény nélkül. Ez a beteg már három napi Donhide-kezelés után teljesen rohammentes volt. Kiemeli a beteg szellemi képességének megújulását és megerősödését a Dohinde-kezelés alatt.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház tervei. Új darabok. Szelvényberletrendszer

A Magyar Színház legközelebbi újdonsága: Fanny. A Fanny Marcel Pagnolnak, a modern francia színház egyik legizmosabb és legkomolyabb tehetségének színműve, amely évek óta az európai színpadok műsordarabja.

Az után következik Boross Elemér mély hatása, megrázó drámája, a Forgószél, amely akkora szenzációt keltett Budapestben új hangjával, a vakmerőségig bátor szókimondásával. A Varázsige, Hatvány Lili darabja bemutatóját csak azért halasztja a színház, mert Hatvány Lili válaszára vár, m kor jöhet le a premierre. Ugyszintén Babits Mihály híresé lett Shakespeare-fordítását, a Vihart, amelyet még egyetlen magyar színpad sem mutatott be, ugy fogja a színház beosztani, hogy a premierre az illusztris fordító lejöhesen.

Három operett, illetőleg zenés vígjáték is szerepel a Magyar Színház programjában: A Zsákba macska, a Teve és a Mézeshetek, Noel Coward elragadó, franciásan pikáns kis kétfelvonásosa.

Ezenkívül a vendégzerepléseknek egész sorát vette tervbe a színház. A vendégzereplések sorát Dohnány-Hubay együttes hangversenye nyitja meg, amelyre még január végén sor kerül, csak még a pontos dátum bizonytalan. Ezt az európai színvonalu koncertet olyan helyérek mellett tartják meg, hogy senkinek sem lesz elérhetetlen a meghallgatása.

A bérletszelvényeket most már egy a titkári hivatal, mint a napipénztár árusítja. Egy-egy szelvényblokk tíz jegyet tartalmaz, amelyek bármely előadásra beválthatók és átlagos 20 százalékos engedményt jelentenek a rendes helyárakhoz képest.

A közönség köréből több ízben hangzott el panasz az előadások pontatlan kezdése miatt, Ezért elhatározta a színház vezetősége, hogy az előadásokat pontosan fogja kezdeni. Ezután közli tehát a színház, hogy az előadásokat ezentul 9 óra öt perckor minden esetben megkezdí és az előadás kezdete után 10 perccel a nézőtérre vezető ajtókat lezárják. A színház vezetősége kéri a közönséget, hogy e terv megvalósításában, amelynek kezdeményezése a közönség köréből indult ki, támogassa a színházat.

Liane Haid, Ivan Petrovich, Dolly Haas, Gustav Fröhlich és Willy Forst szerepelnek a Szinkör mozgó jövő heti műsorán. Vasárnap, hétfőn és kedden megy utoljára a bűbajos Orlov Liane Haiddal és Ivan Petrovich-csal, szerdán, csütörtökön és pénteken fűljújtják a példátlan sikert aratót Kadétkisasszonyt Dolly Haasszal, Gustav Fröhlichkel, Halmyval és szombaton indul a híres új Willy Forst film, a Milliók tolvaja.

Nemsokára itt — a Congorilla. Rövidesen elkezdik vetíteni városunkban is — az első igazán Afrika őserdőiben készült expedíciós filmet — a Congorillát. A Congorillát a Johnson házaspár afrikai expedíciója 2 éves fázstól, életveszélyes munkával készítette. E film

Szintén kiemeli, hogy a Dohinet tartja a legjobb szernek.

Bakk dr. ideggyógyász, Pitulescu dr. magántanár, kórházi főorvos tanársegéde, kipróbálta a Dohinet álmatlanságnál, lelki depresszióval és dühöngő betegeknek. Kijelenti, hogy minden esetben nagyon kielégítő eredményt kapott. Ugyanezt megerősítette Pitulescu dr. is.

A mi észrevételeink szociális szempontból azok, hogy az epilepszia a modern orvosi tudomány szerint minden bizonynyal az agysérülések által előidéztet betegség, bár ez agysérülés mikroszkópikus vagy atom kicsinyeség is lehet. Miután eredete szerint is többféle, ezen betegségek esetenként a beteg állapota szerint kezelendő.

Tény az és ezt senki sem cáfolja, hogy a Donhide, ha nem is gyógyítaná meg teljesen az epilepsziát, megszünteti a rohamokat és azokat a betegeket, akik az emberi társadalom részére ugyszólván elvesztek, visszaadja mint esedekes, dolgozó és hasznos tagját a társadalomnak. Ygre dr.

foglalkozk először igazán a vizilovak, krokodilusok, gorillák, oroszlanok életével egészen behatóan, még a szerelmi életükkel is. És mindezeket kívül van valami, ami eddig soha sem volt. Az Ituri őserdőben, ahol az expedíció 7 nehéz hónapig tanýzott, egy törpe fajjal éltek együtt, a pygmeusokkal. Ezeket először látták fehér emberek. Ezeknek az élete, a szerelmi, esküvői szertartásuk, vadászataik a film vonzóereje. E törpek létezése a darwinizmus legfőbb bizonyítéka. Már nem állatok és még nem emberek. A Congorillában a sok csoda közt talán ezek a legcsodálatosabb részek. A Congorilla — élmény lesz mindenkinek.

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. 11-kor: Piroska és a farkas. (Bohózasos tündéregye 4 felvonásban. Gyermekelőadás. 10, 15, 20, 25 és 30 lejes helyárakkal. Sorozatszám: 36.)

Hétfőn este 9 órakor: Fanny. (Marcel Pagnol világhírű színműve először. Rendező: Tóth Elek. Sorozatszám: 37.)

Kedden este 9 órakor: Fanny. (Pagnol híres színműve 2-dszer. Sorozatszám: 38.)

Szerdán este 9-kor: Irja hadnagy. (Meller Rózi óriási sikerű szatirikus játéka ötödöször. Sorozatszám: 39.)

Az Opera műsora

Vasárnap, január 15 (délután): Othello. Hétfő, január 16: Tosca. (P. Stefanescu-Goangá baritonista fellépésével.)

Szerda, január 18: Alarcosbál.

Péntek, január 20: Traviata. (P. Stefanescu-Goangá baritonista fellépésével.)

Vasárnap, január 22 (este): A zsidónő.

Hétfő, január 23: A madarász. (Operett-premier.)

Szerda, január 25: A madarász.

Szinkör-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Orlov. A híres cári gyémánt regényes története. A főszerepekben: Liane Haid és Ivan Petrovich. Világszláger!

Szerdán 3, 5 és 7-kor: Kadétkisasszony. A nagyszerű Bolváry-film reprise: Dolly Haas, Gustav Fröhlich és Halmy Tibor.

Szombaton: A milliók tolvaja. A főszerepekben: Willy Forst, Kalandorregény!

SELECT-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Mata Hary. A szezon legnagyobb meglepetése. Főszerepekben: Greta Garbo, Ramon Novarro, Lionel Barrimore, Lewis Stone. Műsoron kívül legújabb hangos heti hirdó.

ROYAL-MOZGO műsora

(parkamara aj palotájában)

Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Quo vadis? 10, 15 lejes helyárak.

Ma: A legszebb kaland. Brillians német zenés vígjáték. Főszerepekben: Nagy Kató, Wolf Albach Retty.

URANIA-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Tarzan. Közvilánatra! A világ legcsodásabb filmje. Főszerepekben: Jonny Weismüller, az uszás világbajnoka.

Diákmenza javára

jan. 15-én d. e. 11 órakor jótékonyélmatiné a CORSO Filmszínházban. Mindnyáján ott legyünk!

CORSO-MOZGO műsora

Vasárnap délelőtt 11 órakor journal matiné az Ellenzék diákmenza javára. A Práter csillaga. Elizabeth Pijaneff, Verebes Ernő, Fritz Kampers.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, január 15.

Bukarest. 19.40: Grammfón. — 20: Strauss: Cokoládékatoná c. operettje. Szünetben hírek.

Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi szentbeszéd. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház zenekari hangv. 3: A földművelésügyi minisztérium előadása. 3.45: Szabadegyetem. 4.30: Cigányzene. 5.30: Az indiai csillagjósolás. 6: Jazz. 7: Bethlen Margit grófnő előadása. 7.30: Vidám est. 9.15: Sport. Másfélórás könnyű zene. — Utána jazz.

Bécs. 20: Gilbert: Ártatlan Zsuzsi c. operettje.

Berlin. 18.10: Csajkovszkij hangv.

Breslau. 20: Népsz. hangv.

Varsó. 21: Népdalok.

Milánó. 21: Operaelőadás.

Róma. 20.45: Operett.

Prága. 19.45: Smetana: Két özvegy c. operája.

Oslo. 22.15: Csajkovszkij: VI. szimf.

Stockholm. 20.45: Rádiózenekar.

Hétfő, január 16.

Bukarest. 17: Rádiózenekar. — 19.40: Grammfón. 20.45: Görög dalok. 21.05: Brahms: Változatok egy Schumann témára. 21.25: Jazz.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Diákféla. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Arany János és a magyar képzőművészet. 5.30: Németh Már és Pataky Kálmán grammfónlemez. 6.30: Német nyelvtanítás. — 7: Cigányzene. 8.10: Filharmónikus hangv. 10.10: Pontos időjárás, időjelzés, majd jazz.

Bécs. 17: Zenekari hangv. 19.45: A jelenkor bécsi dala. 22.05: Jazz.

Berlin. 20.45: Operett.

Varsó. 18: Könnyű zene.

Milánó. 20.30: Kamarazene.

Róma. 21.45: Könnyű zene.

Prága. 20.05: Filharmónikus hangv.

Pozsony. 17.30: Grammfón. 18: Vonós négyesek.

Brünn. 17.10: Grammfón. 20: Grammfón.

Oslo. 20: Zongora- és hegedűverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vas- tagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apró hirdetés 30 lej. Allásteresöknek 33 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyleg mellékelve van.

Egy szoba konyha, speiz kiadó. Árpád ut 55.

Vásznak, abrosok alkalmi áron legfinomabb minőségben rövid ideig kaphatók. Érdeklődni „Venus”. Calea Regele Ferdinand (Wesselényi ucca) 19.

gymnáziumból érettségizett, hibájan kívül elvált gyermekkel 35 éves barátom szigorúan orthodox családba benősülne. Ajánlatok „szerény” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Keressék különbéjratu butorozott szobát 1-2 személy részére, esetleg ellátással „Azonnal” jellegre a kiadóba.

Borbélyüzletnek vagy más iparágak forgalmas konkurrencia mentes helyen tűzletheység kiadó. C. Motilor 94.

Husz végrendelet fukarságán végrendeleték. A sajtó szóból áll. gére hagy

Ism árasztották kereskedő betörték. C rőmpölés v kők éjszaki meretlen t betörték F 17. számú összes abl tak be az kereszttűsz kárt okoz kár nem e gyafagyárú küldöttsége és kéri vé tását a vá gárok testi sitására.

Uj sz galomba K major A. F hatásköréb munkaképe majorból, helyett ren nált, mely böző szük Itt vannak a szeméthe jogos kfo években K vémtől és demlő aut ápta. red építettek mellett. A kitótták át szállítókos ros bármel a kocsi b kamionjait Ezeknek a légmentese mozott s uccákon, n

Hutchi

A világ társadalmi kultúrája (Föld-Nép- 4. Ausztrá san, Egy-é lyegben és tól Cluj.

A nátha betegség. vosság.

Az erde vári csoport kezdettel t mely sok hozni a mint az es a műsor a nívósabb Prológ Né Judith. R Péter. Tán Grün Ancó a bohóc: Bubi, Wei Anna és V dith, Grün cuka. Egy Heves Évi Teri. Zo mim: Sole kelstein M Weisz Eva Bandi, Ma sieb Péter Judith, S Hermann babák: We Goldmann tész Juó, Krémer T lázs Márta vits Heddy vagyok a v Évi. Tanc szerezní hangulatos pen olyan mint a gy várjuk teh

HIREK

— Huszonhárom szóból áll Coolidge végrendelete. Newyorkból jelentik: A szó farkaságáról ismert Coolidge volt elnök végrendeletét Northamptonban felbontották. A sajtóközleg irt irat mindössze 23 szóból áll. Az elhunyt vagyonát feleségére hagyta.

— Ismeretlen tettesek közáporral árasztották el egy gyufagyáruccai zsidó kereskedő házat és annak összes ablakait betörték. Csütörtökön éjjel hatalmas eső-römpölés verte fel a gyufagyáruccai lakók éjszakai nyugalmát. Eddig még ismeretlen tettesek hatalmas kődarabokkal betörték Friedmann Miksa Gyufagyár u. 17. szám alatt lakó kereskedő házában összes ablakait. A kövek oly erővel hatoltak be az ablakokon, hogy a függönyöket keresztülzúszkítva, a lakásban is jelentős kárt okoztak. Emberéletben szerencsére kár nem esett. Az esettel kapcsolatban a gyufagyáruccai lakók elhatározták, hogy küldöttséget menesztettek a rendőrséghez és kérik fogják egy rendőrszem beállítását a város ezen környékén lakó polgárok testi és vagyoni épségének biztosítására.

— Uj szemétszállító autókat hoz forgalomba Kolozsvár. A kolozsvári város-majior A. R. Muresan dr. városi tanácsos hatáskörébe tartozik. A hallatlanul munkaképes és agilis ember a város-majorból, a régi lim-lomokkal telt telek helyett rendes külsejű városi üzemeltetést, mely Kolozsvár lakosságának különböző szükségleteit kifogástalanul végzi. Itt vannak a szeméthordó autobuszok és a szeméthordás egész üze, mely ellen jogos kifogások merültek fel az utóbbi években Kolozsváron. Most a régi, kivénült és már üzemköltséget sem érdemlő autokamionok helyett, angol mintára, redőzött tetejű autokamionokat építettek egészen minimális költségek mellett. A régi autobuszok egyikét alakították át olyképpen, hogy a szemétszállító kocsi elegánsab blez, mint a város bármely luxusautója. Amennyiben ez a kocsi beválik, a város összes autokamionjait hasonló módon alakítják át. Ezeknek a kocsioknak az az előnyük, hogy légmentesen elzárják a kocsiiban felhalmozott szemetet és nem szórja le az utcákon, mint az eddigi teherautók.

Hutchinson hó- és sarcipő

A világ népei. Az egész föld gazdasági, társadalmi és politikai élete, története, kultúrája A sorozat 1. szám: Olaszország (Föld-Nép-Kultúra), 2. Svájc, 3. Japán, 4. Ausztrália. A továbbiak folytatólagosan. Egy-egy szám ára 36 lej. Küldje bélyegben és portómentesen kapja Lepage-tól Cluj.

A nátha hosszantartó és kellemetlen betegség. Anacot pasztilla a legjobb orvosság.

Az erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári csoportja f. hó 15-én d. u. 3 órai kezdettel tartja meg 3-ik mesedélutánját, mely sokkal nagyobb meglepetés fog hozni a gyermekdelután publikumának, mint az eddigiek, annál is inkább, mert a műsor az eddigieknél is kedvesebb és nívósabb lesz. A műsor a következő: Prológ Neumann Judith, Táncol Lévy Judith. Ritmikus gyakorlat Hönigsberg Péter. Tánc Berger Kari. Zongoraszárm Grün Anci. Szavál Weimann Bandi, Juci, a bohóc: Csató Juci. Dialóg Leichter Bubi, Weimann Bandi. Hegedű: Bihari Anna és Weinberger M. Tánc Steiner Judith, Grünwald Agotta. Szavál Klein Zucuka. Egyfelvonásos: Silbermann Vera, Heves Évi, Adler Klári. Balett Singer Teri. Zongora Hermann Éva. Pantomim: Sole Miri, Nimberger Márta, Finkelstein Médi és Aliz, Glasner Judith, Weisz Éva, Kató, Weisz Miri, Weimann Bandi, Mandula Márta és Öcsi, Sennensieb Péter, Herskovits Lili, Fischbein Judith, Schwartz Mancsi, Sporn Baba, Hermann Baba és Weisz Juci. Bujdosó babák: Weisz Miri és Benedek Ducsi. Goldmann Erika zongorázik. Tánc: Kertész Juci, Tischler B. Komikus jelenet: Krémer Tomi, Beck Ziska. Dialóg: Balázs Márta, Friedmann Ákos. Ének Lebovits Heddy. Monológ Neumann Tibi. Én vagyok a vigyázó a II-ik B-ben: Bergner Évi, Tánc Heves Évi. Ha örömet akar szerezni gyermekének, jöjjön el erre a hangulatos délutánra, ahol felnőttek éppen olyan jól fogják magukat érezni, mint a gyermekhallgatóság. Szeretettel várjuk tehát gyermekével együtt.

— Egy szélhámós, aki egyetemi tanár-á avanszált. Berlinből jelentik: A berlini rendőrség már hosszú idő óta köröztet egy Isac Lewin nevű szélhámóst, aki nagyszabású csalásai már régóta rettegésben tartja a németországi nagyvárosokat. Néhány nappal ezelőtt sikerült felfedezni a szélhámóst, aki tanszéket kapott az amerikai Harvard-egyetemen. A szélhámós egyetemi tanár érdekességeihez tartozik, hogy az előadásait nagyon sokan látogatták és közgazdasági kurzusai különös érdeklődésnek örvendtek.

— Hat havi fogházra ítélték Bécsben Zichy Tivadar grófot. Bécsből jelentik: Zichy Tivadar grófot hitelezési csalásért hat, társát, Walter Arnoldit egy havi fogházbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását 3-3 évi időtartamra felfüggesztették. A panaszosok nem kívánták a gróf megbüntetését, de az ügyész nem ejtette el a vádat. Ítélethirdetés után a grófot szabadlábra helyezték.

Mindenki nyer

a szerencsés egy szivet — a legszerencsésebb

egy csodás ridikült és a kiválasztott

egy csillogó kristály a Royal mozgóban

„A legszebb kaland“ c. filmnél a Royal mozgóban Br. Mián szalonzenés vigjáték. Western Electric csodabeszélőgépen. Főszereplő: NAGY KATÓ.

A nyereleménytárgyak megtekinthetők Fischer és Etna cégek kirakataiban.

Néhány szó a rheumasokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőséget anélkül, hogy kímélő fájdalomcsillapítókat megengedjen. De önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító Tegal-tablettákkal Tegal oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérget. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Tegal jó hatásáról.

— A legszebb kaland. A Royalban egy nagyon szép, nagyon szórakoztató Ufa-képet vetítenek, Flers és Caillavet egy bájos vigjátékát, amelyben nemcsak túlaradó szellemesség lüktet, hanem az eredeti filmtrükkök egész légiója. Uri miljó, az uri élet minden fonákságával. Szeliden elkeretenesedett vőlegény, fiatal menyasszony, akit a szerelme percekkel az esküvő előtt megszöktet. Egy elbűvölően jóságos nagymama. A legszebb kalandot a filmművészet legjobbjai játsszák, Adele Sandrock a nagymamát játsza, Nagy Kató a menyasszonyt. Ragyogó szerepei vannak Otto Wallburgnak és Ida Wüstnek. Párizs legszebb részeit is beleaplikálják a filmbe, amely a hét slágere.

— Kitéltették a Corriere dela Serat Jugoszláviából. Belgrádból jelentik: Eddig nyilvánosságra nem hozott indokokból megvonták a milánói Corriere dela Sera jugoszláviai vasuti szállításának és terjesztésének jogát.

Szelem és szaporodás. Dr. Totis alapos és bátor új könyve a legégetőbb problémákról. Ára 72 lej. Születésszabályozás 90 lej, a kettő együtt 117 lej. Még korábbi szenzációs műve Az ifjuság nemi problémái 75 lej utánvétellel portómentesen Lepage-nál Kolozsvár.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékony ság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmainak szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az erekiválasztást fokozza, az anyagcserét élénkíti és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A lelkiismeretes tolvaj. Párizsból jelentik: Érdekes eset történt a napokban Poitiers nevű franciaországi kisvárosban. A városháza előtt találtak egy csomagot, melybe 22 ezer aranyfrank és néhány értékpapír voltak csomagolva. A csomag mellett egy kis cédulát találtak, melyre nem a legtekéletesebb helyesírással a következő mondat volt felírva: „A lelkiismeretem nem engedi meg, hogy felhasználjam ezeket az ellopott értékeket“.

— Különös merénylet egy pap ellen. Tg.Jiuból jelentik: A napokban különös merényletet követtek el egy gormegyei pap ellen. A Turcenni de Sus község papjának, Constantin Pompiliunak már hosszú idő óta konfliktusai voltak a falubeli Marin Preduti nevű földessel. Nem lehet tudni, hogy milyen oknál fogva, de Preduti elhatározta, hogy megöli a papját és ezt a szándékát nem is nagyon titkolta a falubeliek előtt. Két nappal ezelőtt a pap csónakba ült és elment halászni a közeli folyóhoz. Preduti észrevelte és a partról rásütötte fegyverét a gyanútlanul halászó papra. A golyó éppen a reverendának eltévedt és így megvédte a papot a haláltól. Preduti a merénylet után azonnal eltűnt a faluból. A csendőrök megindították a nyomozást a merénylő kézrekerítésének ügyében.

— Luxusautó és autobusz sulyos karambolja. Berlinből jelentik: A weszt-fáliai Münster közelében egy kanyarodásban hollandiai utasok luxusautója hatalmas erővel nekiszárgulott egy társasautobusznak, amelyen a személyzetten kívül husz mezőgazdasági iskolai tanuló volt. Mindkét jármű felborult és sulyosan megrongálódott. A luxusautó öt hollandiai utasát életveszélyes állapotban szállították kórházba. Az autobusz utasai közül heten sebesültek meg.

NAPRÚL NAPRA

Paul Wegener szerzői babérokra vágyik. Társult Walter Hasencleverrel, az ismert német színpadi íróval s együtt írtak filmet. A szcenáriumot legközelebb forgatni kezdik a szerző-színésszel a főszerepben.

A vasutársaságok február végéig a külföldön váltott sportjegyek alapján a svájci határállomásokon bármelyik svájci állomásra, az oda- és visszautazásra jogosító jegyekre tíz százalékos külön engedményt adnak azzal a feltétellel, hogy az utas legalább hét napot Svájcban töltsön. A szállodáipar is további ármérséklésekre határozta el magát.

Hollywoodban január végén ki fogják adni a filmvigjátékok számára kiírt évi nagydíjat és aranyérmét. A versenyben először vett részt európai film, a Zweimal Liebe c. vigjáték, amelyet Fritz Kortner rendezett. Főszerepeit berliniek, Dolly Haas és Willy Forst játsszák.

A német futballszövetség január végén foglalkozni fog az amatőrség kérdésével és dönteni készül afelett, vajjon fenntartható-e a német futball mai állapota anélkül, hogy be kellene ismerni a játékosok rendszeres fizetésben való részesítését.

A professzionistává lett Baba Didrikson olimpiai bajnoknő hosszútáv-úszására treniroz. Tavasszal Európába akar utazni, hogy átússza a La Manche csatornát és a Dardanellákat.

A kaliforniai kormány adóbehajtási pert tétetett folyamatba Maurice Chevalier ellen, aki három év előtti jövedelmi adóját 500 dollár hijjával fizette meg. A filmsztár többször kapott fizetési felszólítást s ezeknek sem tett eleget. Ezért most bírói uton hajtják fel rajta a hátralékot.

— Kommunista letartóztatások Kolozsváron. A kolozsvári államrendőrség péntekről szombatra virradó éjszakán husz kommunistát vett őrizetbe. A rendőrségen nyert értesüléseink szerint az őrizetbe vételeket preventív intézkedésekből foganatosították, mert a január 15-ét követő napokban a III. Internacionálé világ szerte tüntetéseket rendelt el.

— Javult Anglia külkereskedelmi mérlege. Londonból jelentik: Az import nagy arányu visszaesése folytán Anglia 1932 évi külkereskedelmi mérlege az előző évhez képest 30 százalékos javulást mutat. Az import 287 millió fonttal haladta túl az exportot, míg 1931-ben 409 millió font volt az angol külkereskedelmi mérleg deficitje.

— A török nőknek nem szabad többé selyemharisnyát viselni. Angorából jelentik: A török nők mint egy két évtizeddel már nem fátolyozzák le az arcukat ha idegen férfít látnak. Mindazonáltal az angorai parlament a legutóbbi érdekes törvényt szavazott meg, mely méltán felkeltette a török nők felháborodását. Az új rendelet megtiltja Törökországban a selyem harisnyák készítését, de főleg a viselését. Az ottomán képviselők a rendelet be nem tartása esetén a selyemharisnyák elkobzásával fenyegette meg a török hölgyeket, valamint az üzletek tulajdonosait is. Erre a szigorú rendeletra a török nők azzal válaszoltak, hogy ha nem járhatnak selyemharisnyában, úgy a jövőben harisnya nélkül fognak járni.

A legelőbb magyar lexikon a **Genius Kis Lexikon**, mely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 cikket, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fűzve, 150 lej egész vászonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvsztyályában az ország és portóköltőség (20 lej) előzetes beküldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

Magyar Színház Vasárnap d. e. 11: **Piroska és a farkas** Gyermekek előadás! Hé fő és kedd 9: **Fanny** Pa-nol 4 felvonásos színműve. Premier Szerdán 9-kor: **Irja hadnagy**

